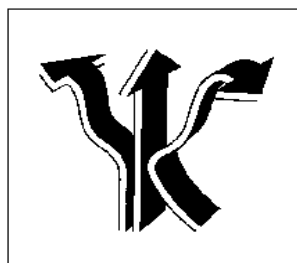

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

МАУП

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ КАР'ЄРНОГО ЗРОСТАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНОГО
САМОВИХОВАННЯ»
(ДЛЯ МАГІСТРІВ)**

Київ МАУП 2018

Підготовлено професором кафедри професійної освіти та управління навчальним закладом Шестопаловою І.О.

Затверджено на засіданні кафедри професійної освіти та управління навчальним закладом (Протокол № 6 від 16 лютого 2018р.)

Схвалено Вченою радою МАУП

Навчальна програма з навчального курсу «Основи кар'єрного зростання та професійного самовиховання». – К.: МАУП, 2018.

Навчальна програма містять пояснювальну записку, навчально – тематичний план, програмний матеріал для самостійного вивчення дисципліни, запитання і завдання для самостійного повторення матеріалу та самоперевірки знань з дисципліни, теми контрольних робіт (рефератів), методичні вказівки до виконання контрольної роботи, питання для самоконтролю, список рекомендованої літератури.

Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення дисципліни «Основи кар'єрного зростання та професійного самовиховання» складена відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньо-професійною програмою підготовки магістрів в галузі знань «Специфічні категорії»: 1801 «Управління навчальним закладом».

Актуальність та необхідність вивчення основ кар'єрного росту персоналом в галузі освіти зумовлена тим, що умови ринкової економіки вимагають від освітніх закладів підвищення ефективності підготовки кадрів, конкурентоспроможності їх на ринку праці, освітніх та наукових послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання і управління, активізації виробництва, ініціативи та ін. Основи кар'єрного зростання визнається однією з найбільш важливих сфер життя організації будь-якого рівня ієрархії, здатного багаторазово підвищити її ефективність, а саме поняття «кар'єрне зростання» розглядається в досить широкому діапазоні: від економіко-статистичного до філософсько-психологічного. Кар'єрне зростання - це спосіб побудови взаємозв'язків між рівнями управління і функціональними галузями, що забезпечує оптимальне за даних умов досягнення цілей організації.

Мета вивчення навчальної дисципліни: поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасним методичним інструментарієм, практичними навичками з ефективної організації кар'єрного зростання, установ та організацій у сучасних умовах розвитку освіти.

Предмет вивчення: загальні закономірності та особливості формування, функціонування та розвитку персоналу організації.

У результаті вивчення дисципліни «Основи кар'єрного зростання» студент повинен

- знати:

- обґрунтування методичних принципів управління персоналом; процес формування та аналізу кадрової політики; засади управління соціальним розвитком трудового колективу; основи застосування сучасних методів планування потреб у персоналі; основи організації набору і відбору персоналу у конкретних умовах; умови проведення атестації персоналу та використання її результатів; методика оцінки ефективності та результативності управління персоналом.

- вміти:

- обґрунтовувати методичні принципи управління персоналом; формувати та аналізувати кадрову політику; управляти соціальним розвитком трудового колективу; застосовувати сучасні методи планування потреби у персоналі; організовувати набір і відбір персоналу у конкретних умовах; проводити атестацію персоналу та використовувати її результати; оцінювати ефективність та результативність управління персоналом.

Тематичний план дисципліни «Основи кар'єрного зростання»

№ ПП	Назви тем змістового модуля
	Змістовий модуль 1 Основи управління персоналом організації
1.	Теоретичні основи управління кар'єрним зростанням персоналу підприємства
2.	Управління кар'єрним зростанням персоналу в системі менеджменту організацій
3.	Основи кар'єрного зростання персоналом як соціальна система
4.	Формування колективу організації
5.	Згуртованість та соціальний розвиток колективу
6.	Кадрова політика організації
7.	Служби персоналу: організація та функції
8.	Кадрове планування в організаціях
	Змістовий модуль 2. Набір, відбір, розвиток та вивільнення персоналу організації
9.	Організація набору та відбору персоналу
10.	Оцінювання та атестація персоналу

11.	Управління процесом розвитку та рухом персоналу
12.	Управління процесом вивільнення персоналу
13.	Аналіз кар'єрного зростання персоналу в освітній галузі
14.	Соціальне партнерство в організації
15.	Ефективність управління персоналом
16.	Удосконалення методичних основ управління кар'єрним зростанням персоналу
	Разом годин - 180

Зміст самостійної роботи з дисципліни «Основи кар'єрного зростання»

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в поза аудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички прийняття управлінських рішень. Відповіді на питання повинні бути законспектовані, їхнє викладення має бути стислим і чітким, обов'язковими є посилання на використані джерела.

Форма контролю самостійної роботи - перевірка конспекту або обговорення на семінарському занятті. Питання на самостійну роботу виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

Змістовий модуль 1. Основи управління персоналом організації

Тема 1. Управління персоналом в системі менеджменту організацій

1. Цілі функціонування системи управління персоналом.
2. Системний підхід в управлінні персоналом.
3. Зарубіжний досвід управління персоналом.

Питання для самоконтролю:

1. Визначте особливості управління в американських компаніях.
2. Які особливості управління в японських компаніях?
3. Чим вирізняється управління у європейських компаніях?
4. Назвіть складові конкурентоспроможності підприємства
5. Яку роль відіграє персонал організації у формуванні рівня їх конкурентоспроможності?

Тема 2. Управління персоналом як соціальна система

1. Вимоги до професійно-кваліфікаційного рівня менеджерів та директорів підприємства.
2. Показники чисельності персоналу організації.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке професія?
2. Як розуміти сутність кваліфікації?
3. Як визначити середньоспискову чисельність персоналу?
4. Що таке середньодобова явочна чисельність персоналу?

Тема 3. Формування колективу організації

1. Корпоративна культура в системі управління персоналом.
2. Етичні цінності корпоративної культури.
3. Роль комунікацій в управлінні персоналом.
4. Специфіка жіночих колективів.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення організаційної культури? 2. Що таке субкультура організації?
3. Які складові організаційної культури ви знаєте?
4. В чому виражається вплив організаційної культури на функціонування системи управління персоналом організації?
5. В чому полягають особливості функціонування жіночих колективів?

Тема 4. Згуртованість та соціальний розвиток колективу

1. Специфіка процесу управління персоналом в багатонаціональній компанії.
2. Зміст і етапи розробки та реалізації плану соціального розвитку персоналу.

Питання для самоконтролю

1. В чому полягає специфіка управління в багатонаціональній компанії?
2. Визначить основні шляхи поєднання різних національних культур в межах однієї організації?
3. Дайте визначення трудового колективу?
4. Які основні повноваження трудових колективів визнаєте?
5. Дайте визначення трудових відносин?

Тема 5. Кадрова політика організації

1. Кадрові заходи у різних стратегіях організації.
2. Кадрова політика управління персоналом в районах з розвинутою економікою.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення кадрової політики?
2. Назвіть основні типи кадрової політики?
3. Назвіть фактори, що впливають на формування кадрової політики?
4. Які особливості кадрової політики в ринкових умовах?

Тема 6. Служби персоналу: організація та функції

На самостійне вивчення виносяться такі питання:

1. Функції посадових осіб відділу кадрів.
2. Організація роботи кадрової служби підприємства.
3. Діловодство в роботі кадрової служби підприємства.
4. Служба управління персоналом у зарубіжних підприємствах.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке кадрова служба?
2. Назвіть основні функціональні завдання кадрової служби.
3. В чому полягає взаємозв'язок кадрової служби з іншими підрозділами організації?
4. Які вимоги висуваються до працівників кадрової служби?
5. Ким визначається кількісний і якісний склад служб управління персоналом?

Тема 7. Кадрове планування в організаціях

1. Сутність та принципи маркетингу персоналу.
2. Визначення витрат, необхідних для забезпечення організації робочою силою.
3. Особливості зарубіжного досвіду планування потреб у персоналі організації.

Питання для самоконтролю:

1. Які методи планування потреби в персоналі ви знаєте?
2. Визначте сутність методу лінійного програмування?
3. Яким чином застосовуються комп'ютерні моделі розрахунку планових потреб в персоналі?
4. Що таке компетенція персоналу?
5. Які ключові компетенції ви знаєте?

Змістовий модуль 2. Набір, відбір, розвиток та вивільнення персоналу організації

Тема 8. Організація набору та відбору персоналу

1. Конкурсний відбір персоналу.
2. Порядок прийому на роботу.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення профорієнтаційних заходів.
2. Які особливості проведення профорієнтаційних закладів за кордоном?
3. Якими повноваженнями володіє менеджер з персоналу?
4. В чому полягає керівна роль менеджера з персоналу?
5. Яка виховна роль менеджера з персоналу?

Тема 9. Оцінювання та атестація персоналу

1. Визначення індивідуальної вартості працівника.
2. Помилки оцінювання персоналу та способи їх мінімізації.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення ділової оцінки персоналу.
2. Які методи оцінки персоналу ви знаєте?
3. Які показники оцінки персоналу використовують на зарубіжних підприємствах?
4. Яка необхідність оцінювання персоналу в організації?

Тема 10. Управління процесом вивільнення персоналу

1. Трудова дисципліна, дисциплінарний вплив.
2. Підготовка та оформлення наказів по персоналу.
3. Аутплейсмент.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні причини звільнення персоналу.
2. Які види звільнень ви знаєте?
3. Як проводиться організація техніки безпеки на виробництві?
4. Які нормативи з техніки безпеки ви знаєте?
6. Що включається в поняття якість трудового життя?

Тема 11. Соціальне партнерство в організації

1. Сторони і суб'єкти соціального партнерства.
2. Статус профспілок і їх об'єднань.
3. Державні гарантії прав профспілок.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке соціальне партнерство?
2. Хто є суб'єктом соціального партнерства?
3. Які функції виконує соціальне партнерство?
4. Що є основою соціального партнерства?
5. Які моделі соціального партнерства зарубіжних держав ви знаєте?

Тема 12. Ефективність управління персоналом

1. Функціональні проблеми управління персоналом.
2. Критерії ефективності роботи персоналу організації.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть основні методи оцінки ефективності роботи персоналу.
2. Які критерії оцінки ефективності управлінських працівників?
3. Які критерії ефективності роботи персоналу організації ви знаєте?
4. Які види ефективності оцінки проектів по вдосконаленню системи управління персоналом визнаєте?
5. В чому полягає комерційна ефективність проекту?
6. В чому полягає бюджетна ефективність проекту?
7. В чому полягає соціальний ефект проекту?

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (РЕФЕРАТИВ):

1. Особливості побудови системи управління персоналом з урахуванням управлінського менталітету вітчизняних керівників.
2. Специфіка управління персоналом у закордонних організаціях: можливості використання досвіду.
3. Особливості аналізу чисельності персоналу торговельного і виробничого підприємства.
4. Нормативні засади побудови структури персоналу підприємств. Специфіка процесу управління жіночими колективами підприємства.
5. Корпоративна культура як основа системи професійних взаємовідносин в організації.
6. Етичні цінності сучасної організації.
7. Психологічна сумісність працівників та керівників в організаціях.
8. Соціальна відповідальність та етичні засади відносин в колективі.
9. Аналіз впливу факторів на кадрову політику підприємства.
10. Нормативно-правові засади роботи кадрової служби підприємства.
11. Матеріально-технічне забезпечення системи управління персоналом.
12. Історія розвитку вітчизняних кадрових служб.

13. Методи лінійного програмування при плануванні потреб персоналу підприємства.
14. Інформаційне забезпечення планування персоналу підприємства.
15. Ціннісні орієнтації персоналу та їх класифікація.
16. Орієнтація персоналу на корпоративну культуру.
17. Особливості та роль персоналу в досягненні конкурентоспроможності організацій.
18. Формальні і неформальні групи. Врахування соціальної структури персоналу при формуванні колективу.
19. Психологічні риси особистості керівника, вимоги до нього як до лідера.
20. Специфіка процесу управління персоналом в багатонаціональних організаціях.
21. Сутність та значення соціального розвитку колективу.
22. Методи збирання соціальної інформації.
23. Розробка та реалізація кадрової політики у концептуальних кадрових документах.
24. Вплив стилю керівництва на кадрову політику.
25. Взаємозв'язок кадрової служби з іншими підрозділами організації.
Реорганізація роботи кадрової служби.
26. Роль менеджера в роботі з персоналом. Основні напрями діяльності та ролі менеджера в управлінні персоналом організації.
27. Особливості закордонного досвіду планування потреб у персоналі.
28. Портрет сучасного менеджера з персоналу організації.
29. Стратегія управління персоналом в контексті етапів розвитку організації.
30. Використання статистичних методів при визначенні чисельної потреби в персоналі.
31. Аналіз і визначення якісної потреби в персоналі організації.
32. Розробка кадрового плану організації.
33. Формування плану соціального розвитку персоналу організації.
34. Формування ефективної системи управління персоналом на підприємстві.

35. Формування кадрової політики на підприємстві.
36. Управління конфліктами у трудовому колективі організації.
37. Управління організацією праці управлінських працівників на підприємстві.
38. Колективний договір як засіб регулювання трудових та соціально-економічних відносин.
39. Значення органів виконавчої влади, центрів зайнятості, навчальних закладів і роботодавців у визначенні поточної та перспективної потреби у персоналі.
40. Побудова вітчизняної служби зайнятості та її роль у відборі працівників.
41. Швидкість трудової адаптації різних категорій працівників та фактори, що її зумовлюють.
42. Тестові системи оцінювання персоналу в сучасній організації.
43. Сутність та використання досвіду закордонних систем атестації персоналу.
44. Проблеми розвитку в Україні середньої професійної та вищої освіти.
45. Типові порушення трудової та виконавської дисципліни, аналіз причин їх виникнення.
46. Розробка заходів з регулювання плинності персоналу організації.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО САМОКОНТРОЛЮ:

1. Управління персоналом як специфічна функція менеджменту.
2. Етапи історичного розвитку управління персоналом.
3. Мета, завдання та функції управління персоналом.
4. Основні поняття теорії управління персоналом.
5. Фактори впливу на людей в системі управління персоналом.
6. Класифікація та зміст принципів управління персоналом.
7. Зарубіжний досвід управління персоналом.
8. Персонал організації як суб'єкт та об'єкт управління. Структура персоналу організації.

9. Компетентність працівника: сутність та види.
10. Виробничий колектив як соціальна група.
11. Етапи створення і розвитку трудового колективу.
12. Формальні і неформальні групи, їх роль в діяльності організації.
13. Лідерські якості керівника в управлінні персоналом.
14. Корпоративна культура в системі управління персоналом.
15. Суть та стадії згуртованості колективу організації. Фактори, що впливають на згуртованість колективу.
16. Сутність та значення соціального розвитку колективу.
17. Соціальні ролі і відносини в колективі. Колективна творчість.
18. Зміст і етапи розробки та реалізації плану соціального розвитку персоналу.
19. Взаємозв'язок стратегії управління персоналом та кадрової політики.
20. Поняття і типи кадрової політики. Етапи розробки кадрової політики організації.
21. Стратегічне управління персоналом організації.
22. Роль та призначення сучасних служб персоналу в організації.
23. Організаційне проектування кадрових служб,
24. Функції, права та відповідальність сучасних служб управління персоналом.
25. Інформаційне забезпечення служб персоналу.
26. Нормативно-правове забезпечення кадрових служб.
27. Сутність, цілі та завдання кадрового планування.
28. Аналіз внутрішніх та зовнішніх джерел залучення персоналу.
29. Планування та прогнозування чисельної потреби в персоналі організації.
30. Визначення витрат, необхідних для забезпечення організації робочою силою.
31. Організація наймання персоналу в організацію.
32. Методи залучення кандидатів на вакантну посаду.
33. Оцінювання кандидатів при прийомі на роботу.

34. Профорієнтація персоналу.
35. Трудова адаптація персоналу.
36. Ефективність процесу відбору і добору працівників.
37. Порядок прийому на роботу.
38. Зміст, завдання і основні підходи до оцінки роботи персоналу.
39. Процедура проведення оцінки персоналу.
40. Методи оцінки персоналу
41. Оцінювання спеціалістів і керівників на підприємстві.
42. Організація та проведення атестації персоналу.
43. Помилки оцінювання персоналу та способи їх мінімізації.
44. Суть професійного розвитку персоналу.
45. Етапи кар'єри та етапи життя працівника.
46. Підвищення кваліфікації кадрів.
47. Переміщення, переведення на іншу посаду.
48. Формування кадрового резерву.
49. Фактори успіху розвитку кар'єри.
50. Причини, фактори і форми вивільнення персоналу.
51. Процедура звільнення працівників.
52. Соціальні та виробничі критерії відбору працівників на звільнення.
53. Управління плинністю кадрів на підприємстві.
54. Трудова дисципліна, дисциплінарний вплив.
55. Аутплейсмент.
56. Соціальне партнерство на підприємстві: суть і функції.
57. Колективний договір як основа соціального партнерства.
58. Процедура укладення колективного договору.
59. Оцінка ефективності діяльності служби персоналу організації.
60. Оцінка економічної і соціальної ефективності проектів, спрямованих на вдосконалення системи управління персоналом.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчі акти

1. Дисциплінарний статут прокуратури України, затверджений постановою Верховної Ради України від 6 лист. 1991 р. № 1796-ХП // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 4. - Ст. 15.
2. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами / [відп. ред. В. М. Вакуленко, О. П. Товстенко]. - К.: Юрінком Інтер, 1997. -1040 с.
3. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. - 1997. - № 11-12.-С. 535-538.
4. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. - К.: Велес, 2006. - 48 с.
5. Перелік робіт, при виконанні яких може запроваджуватися колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, затверджено наказом Мінпраці України від 12 трав. 1996 р. №43 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. - Режим доступу до переліку: <http://zakon1.rada.gov.ua/lis/show/v20286-96>.
6. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22 січ. 1996 р. № 116 (зі змінами і доповненнями) // Урядовий кур'єр. - 1996. - 1 лют.
7. Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі; організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей: Закон України від 6 черв. 1995 р. №217/95-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 22. -Ст. 173.
8. Про відпустки: Закон України від 15 лист. 1996 р. № 504/96-ВР (зі змінами і доповненнями) //Відомості Верховної Ради України. - 1997. -№ 2. - Ст. 4.

9. Про внесення змін, що стосуються відпусток, до Кодексу законів про працю України: Закон України від 18 вер. 1998 р. №117~ХІУ // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 43. - Ст. 268.
10. Про державні нагороди України: Закон України від 16 бер. 2000 р. № 1549-ІІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 21. - Ст. 162.
11. Про державну службу: Закон України від 16 груд. 1993 р. №3723-ХІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - №52.- Ст.490.
12. Про дисципліну працівників залізничного транспорту: Положення, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 26 січ. 1993 р. №55 (зі змінами і доповненнями) // ЗП України. - 1993. - №4-5. – Ст. 71
13. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 лип. 2003 р. № 1058-ІУ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 49. - Ст. 376.
14. Про зайнятість населення: Закон України від 1 бер. 1991 р. № 803-ХІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. - № 14. -Ст. 170.
15. Про індексацію грошових доходів громадян: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 груд. 1998 р. №2034 (втратила чинність) // Офіційний вісник України. - 1998. - № 51. - Ст. 61.
16. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 лип. 1993 р. № 3356-ХІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. - 1993. -№ 36. - Ст. 361.
17. Про Національну службу посередництва та примирення: Положення, затверджене Указом Президента України від 17 лист. 1998 р. № 1258/98 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний вісник України. - 1998. - № 46. -Ст. 13.
18. Про оплату праці: Закон України від 24 бер. 1995 р. № 108/95-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. - 1995. -№ 17- Ст. 121.

19. Про порядок компенсації працівникам частини заробітної плати у зв'язку з порушенням термінів її виплати: Положення, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20 груд. 1997 р. № 1427 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний вісник України. - 1997. - № 52. -Ст. 50.
20. Про практику розгляду судами трудових спорів: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 лист. 1992 р. № 9 (зі змінами і доповненнями) // Дебет-Кредит (Галицькі контракти). - 2008. - № 29. -С. 279.
21. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15 лип. 1999 р. № 966-ХІУ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. -1999.-№38.-Ст. 348.
22. Про службові відрядження в межах України та за кордон: Інструкція, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 13 бер. 1998 р. № 59 в редакції наказу Міністерства фінансів України від 10 черв. 1999 р. № 146 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний вісник України. -1999.-№26.-Ст. 135.
23. Список виробництв, робіт, професій і посад працівників, робота яких пов'язана з підвищеним нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я, що дає право на щорічну додаткову відпустку за особливий характер праці: Додаток № 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 17 лист. 1997 р. № 1290 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний вісник України. -1997.-№48.-Ст. 22.
24. Список виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими і важкими умовами праці, зайнятість працівників на роботах в яких дає право на щорічну додаткову відпустку: Додаток № 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 17 лист. 1997 р. № 1290 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний вісник України. - 1997. - № 48. - Ст. 22.
25. Умови, тривалість, порядок надання та оплати творчих відпусток, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 19 січ. 1998 р. № 45 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 3. - Ст. 198.

26. Щодо порядку надання працівникам з ненормованим робочим днем щорічної додаткової відпустки за особливий характер праці: Рекомендації, затверджені наказом Мінпраці та соціальної політики України від 10 жовт. 1997 р. № 7 (зі змінами і доповненнями) // Вісник податкової служби України. - 2006. - № 22.

Основна

27. Андрушко В. К. Управління персоналом: навч. посіб. / В. К. Андрушко, Ю. М. Комар, С. Ю. Комар. - Хмельницький: ХІРУП, 2000.

28. Аттестация руководителей и специалистов предприятий, учреждений и организаций: метод, рекоменд. - М., 1989.

29. Балабанова Л. В. Управління персоналом: навч. посіб. / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. - К.: Центр учбової літератури, 2011. -468 с.

30. Болотіна Н. Б. Трудове право України: підруч. / Н. Б. Болотіна. - К.: Вікар, 2003.

31. Бородатий В. П. Управління персоналом: навч. посіб. / В. П. Бородатий, І. Д. Крижко, А. І. Ягодзінський. - К.: ІЗМН, 1997.

32. Виноградський М. Д. Менеджмент організацій / М. Д. Виноградський. - К.: КНТЕУ, 1998.

33. Виноградський М. Д. Організація праці менеджера: навч. посіб. / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шкалова. - К: Кондор, 2003.

34. Вудкок М. Раскрепощенный менеджер / М. Вудкок, П. Фрэнсис; [пер. с англ.]-М.: Дело, 1991.

35. Генкин Б. М. Экономика и социология труда: учеб. [для вузов] / Б. М. Генкин. - М.: Норма-Инфра-М, 1998.

36. Данчева О. В. Практична психологія в економіці та бізнесі / О. В. Данчева, Ю.М. Швальб. - К.: Лібра, 1999.

37. Десслер Г. Управление персоналом / Г. Десслер. - М.: БИНОМ, 1997.

38. Довгань Л. Є. Праця керівника або практичний менеджмент: навч. посіб. / Л. Є. Довгань. - К.: "Екс. об", 2002.

39. Дятлов В. А. Управление персоналом: учеб. пособ. [для студ. экон. вузов и фак.] / В. А. Дятлов, А. Я. Кибанов, В. Г. Пихало. - М.: ПРИОР, 1998.
40. Сгоршин А. П. Управление персоналом / А. П. Сгоршин. - Н. Новгород: НИМБ, 1999.
41. Журавлев П. Мировой опыт в управлении персоналом / П. Журавлев. - М.: Прогресс, 1998.
42. Журавлев П. В. Технология управления персоналом. Настольная книга менеджера / П. В. Журавлев. - М.: Экзамен, 1999.
43. Карнеги Д. Как завоевывать друзей и оказывать влияние на людей / Д. Карнеги. - М.: Дело, 1992.
44. Кибанов А. Я. Формирование системы управления персоналом на предприятии: учеб. пособ. / А. Я. Кибанов, Д. К. Захаров. - М.: Дело, 1993.
45. Книга работника кадровой службы: учеб.-справ. пособ. / [под общ. ред. Е. В. Охотского, В. М. Анисимова]. - М.: ОАО Экономика, 1998.
46. Колот А. М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: навч. посіб. / А. М. Колот. - К.: КНЕУ, 1998.
47. Колпаков В. М. Методи управління: учеб. пособ. / В. М. Колпаков. - К.: МАУП, 1997.
48. Коханов Е. Ф. Отбор персонала и введение в должность / Е. Ф. Коханов. - М.: ГАУ, 1996.
49. Кредісов А. І. Менеджмент для керівників / А. І. Кредісов, Є. Г. Панченко, В. А. Кредісов. - К.: Т-во "Знання", КОО, 1999.
50. Крушельницька О. В. Управління персоналом: навч. посіб. / О. В. Крушельницька, Д. П. Мельничук. - К.: Кондор, 2003.
51. Лозниця В. С. Психологія менеджменту, теорія і практика: навч. посіб. / В. С. Лозниця. - К.: ТОВ "УВПК "Ексво", 2001.
52. Лютенс Ф. Организационное поведение / Ф. Лютенс. - М.: Инфра-М, 1999.
53. Машков В. Н. Психология управления, учеб. пособ. / В. Н. Машков. - [2-е изд.]. - СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2002.

54. Менеджмент персоналу: навч. посіб. / [В. М. Данюк, В. М. Петюх, С. О. Цимбалюк та ін.]; за заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. - К.: КНЕУ, 2004. - 398 с.
55. Мескон М. Х. Основи менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоуори; [пер. с англ.]. - М.: Дело, 1992.
56. Моргунов Е. Управление персоналом: исследование, оценка, обучение / Е. Моргунов. - М.: Бизнес-школа "Интел-синтез", 2000.
57. Омаров А. М. Руководитель. Размышление о этике управления / А. М. Омаров. - М.: Политиздат, 1987.
58. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. - Івано-Франківськ: "Плай", 2001.
59. Основи управління персоналом / [под ред. Б. М. Генкина]. - М.: Высшая школа, 1996.
60. Петюх В. М. Управління персоналом: навч.-метод посіб. [для самост. вивч. дисципл.] / В. М. Петюх. - К.: КНЕУ, 2000.
61. Соціально-психологічні питання менеджменту / [відп. ред. В. Д. Немцов]. - К.: ІСІДО, 1993.
62. Старобинский З. Е. Как управлять персоналом / З. Е. Старобинский. - 4-е изд., перераб. и доп. - М.: ЗАО "Бизнес-школа": "Интел-Синтез", 1998.
63. Старобинский З. Е. Как управлять персоналом? / З. Е. Старобинский. - М.: АО Бизнес-школа "Интел-Синтез", 1995. - 240 с.
64. Стец В. А. Менеджмент персоналу: навч. посіб. [для студ. екон. спец.] / В. А. Стец, І. І. Стец, М. Ю. Костючок. - Тернопіль: Лілея, 1996.
65. Травин В. В. Основи кадрового менеджмента / В. В. Травин, В. А. Дятлов. - М.: Дело, 1996.
66. Управление организацией: учеб. / [под ред. А. Г. Поршнева, З. П. Румянцевой, Н. А. Саломатина]. - М.: Инфра-М, 1998.
67. Управление персоналом организации: учеб. / [под ред. А. Я. Кибанова]. - М.: ИНФРА-М, 1997.

68. Управление персоналом организации: учеб. / [под ред. А. Я. Кибанова]. - 2-е изд., доп и перераб. - М.: ИНФРА-М, 2004.
69. Управление персоналом: учеб. [для вузов] / [под. ред. Т. Ю. Базарова, Б. Л. Еремина]. - М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. - 669 с.
70. Управління персоналом: навч. посіб. / [М. Д. Виноградський, С. В. Беляєва, А. М. Виноградська, О. М. Шканова]. - К.: ЦНЛ, 2006. -504 с.
71. Уткин З. А. Управление персоналом в малом и среднем бизнесе / З. А. Уткин, А. Й. Кочеткова. - М.: АКАЛИС, 1996.
72. Филиппов А. В. Работа с кадрами: психологический аспект / А. В. Филиппов. - М.: Экономика, 1990.
73. Хміль Ф. І. Управління персоналом: підруч. [для студ. ВНЗ] / Ф. І. Хміль. - К.: Академвидав, 2006. - 488 с.
74. Шекшня С. В. Управление персоналом современной организации: учеб.-практ. пособ. / С. В. Шекшня. - 3-е изд. перераб. и доп. - М.: Бизнес-школа "Интел-Синтез", 1998.
75. Шкатулла В. И. Настольная книга менеджера по кадрам / В. И. Шкатулла. - М.: НОРМА-ИНФРА М, 1998.
76. Щекин Г. В. Кадровая политика организации / Г. В. Щекин. - К.: МАУП, 1997.
77. Щекин Г. В. Основы кадрового менеджмента: учеб. / Г. В. Щекин. - 3-е изд., перераб. и доп. - К.: МАУП, 1999.
78. Щекин Г. В. Прогнозирование и планирование работы с персоналом: учебн.-метод. пособ. / Г. В. Щекин. - К.: МАУП, 1994.
79. Экономика труда и социально-трудовые отношения / [под ред. Г. Г. Меликяна, Р. П. Колосовой]. - М.: МГУ, 1996. - 623 с.

Додаткова

80. Бекетова О. Н. Проблемы управления сопротивлением в процессах реструктуризации предприятий / О. Н. Бекетова, К. С. Белов // Менеджмент в России и за рубежом. - 2010. - № 5. - С. 122-126.

81. Блинов А. Особенности управления персоналом с преобладанием женщин / А. Блинов // Управление персоналом. - 2003. - № 3 (80). -С. 36.
82. Гутарц Р. Д. Использование новых информационных технологий в управление кадрами / Р. Д. Гутарц // Менеджмент в России и за рубежом. - 2003. - № 1. - С. 96.
83. Джабраилова З. Г. Решение задачи выбора кандидатов на вакантные должности методом многокритериального ранжирования / З. Г. Джабраилова, С. Р. Нобари // Менеджмент в России и за рубежом. -2010.-№1.-С. 107-112.
84. ЕмеленаЕ. "Золотая молодежь" или кого выбирают компании? / Е. Емелена, Л. Балабан // Управление персоналом. - 2004. - № 14. -С. 33.
85. Кебас М. Системность эффективной мотивации / М. Кебас // Управление персоналом - Украина. - 2010. - № 4 (199). - С. 52-55.
86. Коблева А. Л. Мотивационный менеджмент как фактор повышения эффективности управления персоналом / А. Л. Коблева // Менеджмент в России и за рубежом. - 2010. - № 2. - С. 102-106.
87. Коннов Е. Преодоление кризисов в работе команд / Е. Коннов, А. Огнев // Управление персоналом. - 2004. - № 13.- С. 64.
88. Малова И. И. Современные стратегии и концепции системы мотивации и вознаграждения персонала на основе сбалансированной системы показателей / И. И. Малова // Менеджмент в России и за рубежом. -2010.-№ 4.-С. 108-117.
89. Переверзева Т. Н. Методика выбора поставщика аутсорсинговых услуг / Т. Н. Переверзева, С. А. Попов, М. Н. Переверзева // Менеджмент в России и за рубежом. - 2010. - № 1. - С. 38-44.
90. Пикульская О. Миссия и ценности: НК-аспект / О. Пикульская, И. Хан // Управление персоналом - Украина. - 2010. - № 9 (204). - С. 65-67.
91. ПозоваС. Сотрудники как партнеры / С. Позова // Управление персоналом - Украина. - 2010. - № 4 (199). - С. 14-17.

92. Попова Н. В. Особенности организации стимулирования труда специалистов / Н. В. Попова // Менеджмент в России и за рубежом. -2010.- №3.-С. 103-107.
93. Свирина А. А. Методические аспекты оценки нормы управления и применение ее в регулярном менеджменте / А. А. Свирина // Менеджмент в России и за рубежом. - 2010. - № 5. - С. 107-112.
94. Скавитин А. В. Управление сокращением персонала: опыт Великобритании / А. В. Скавитин // Менеджмент в России и за рубежом. - 2004.-№2.-С. 65.
95. Соломанидина Т. Организационная культура компании и лояльность персонала / Т. Соломанидина // Управление персоналом. - 2003. -№6(83).-С. 60.
96. Сомов Л. Эффективная система оплаты труда - еще один шаг к успеху вашей фирмы / Л. Сомов // Управление персоналом. - 2004. - № 13.-С. 36.
97. Третьякова Е. А. Управление персоналом предприятия: социально-экономические аспекты // Е. А. Третьякова, Т. В. Алферова // Менеджмент в России и за рубежом. - 2010. - № 4. - С. 118-125.
98. Тупчий Ю. Система подбора: оценка эффективности / Ю. Тупчий // Управление персоналом - Украина. - 2010. - № 9 (204). - С. 18-21.
99. Филиппова И. Г. Методика оцінки рівня ефективності діяльності управлінського персоналу підприємств АПК / И. Г. Филиппова // Менеджер. Вісник Донецького державного університету управління. -2008.- №3(45).-С. 185-191.
100. Хохлова Т. П. Управление поведенческими отклонениями и пути к устойчивому развитию / Т. П. Хохлова // Менеджмент в России и за рубежом.- 2010. -№ 1.-С. 113-121.
101. Яхонтова Е. С. Управление ценностями, как элементы управления человеческими ресурсами компании / Е. С. Яхонтова // Менеджмент в России и за рубежом. - 2003. - № 4.- С. 73.

102. Персонал: управління на засадах самоорганізації: навч. посіб. / Г.О. Нестеренко. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. - 350 с.
103. Механізм мотивації управлінського персоналу: [монографія] / М.С. Дороніна [та ін.] ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х.: [б. в.], 2010. - 240 с.
104. Теорія і практика професійної орієнтації: навч. посіб. / Міжрегіон. акад. упр. персоналом (МАУП); уклад.: Н.Г. Швець, Т.Д. Третякова. - К.: Персонал, 2010. - 272 с.
105. Управління персоналом: теоретичні аспекти та практичні здобутки: [монографія] / СЕ. Сардак, О.О. Третяк. - Д. : Інновація, 2009. - 157 с.
106. Управління персоналом підприємства: концептуальне визначення та механізми розвитку: [монографія] / О.О. Хандій. - Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2010. - 240 с.
107. Інформаційні системи управління персоналом, діловодства і документообігу: навч. посіб. / В.Є. Юринець, Р.В. Юринець. - Л.: Тріада плюс, 2008. - 628 с.
108. Стратегічне управління персоналом підприємства в умовах сучасного розвитку ринку праці: [монографія] / І.Р. Бузько [та ін.]. - Луганськ : Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2009. - 304 с.
109. Технології управління персоналом: навч. посіб. / С.О. Цимбалюк. — К. : КНЕУ, 2009. - 399 с.
- ПО. Стратегічне управління персоналом підприємства в умовах ринкової економіки [Текст] : монографія / Л.В. Балабанова, О.В. Стельмашенко. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2010. - 237 с.
111. Управління персоналом сучасної організації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.А. Гавриш [та ін.]; відп. ред. Т. В. Лазоренко. - К. : НТУУ «КШ», 2011.-333 с.